

1904 – 1991

ԳԵՐ. Տ. ԶԳՈՆ ԵՊԱ. Տ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Տ. ԶԳՕԾ ԵՊՍ. ՏԵՐ-ՅԱԿՈԲԵԱՆ
(1904 - 1991)

Ցաւով կը հաղորդեմք թէ Ս. Աբովյան երիցազոյմ Միաբաներէն մի՛ս՝ Տ. Զգօծ Եպս. Տեր-Յակոբեանը, յալիտեմապէս փակած է իր աչքերը նիւ Եռքի մէջ, անցնող Մարտի 30ին:

Տ. Զգօծ Սրբազն, աւազամի ամուսով Ներսէս, ծնած է Քէօչամի (Վան), 1904ին: Տարագրութեամ սեւ օրերուն, ծնողքին հետ կը գաղրէ Պարսկաստան, Սալմաստի ճամբով: Իր ծնողքը կորսմցնելով՝ կը մտմէ որբանոց եւ 1923ին Երուսաղէմի մէջ կ'աշակերտի մորաբաց Ժառանձաւորաց Վարժարանին: 1926ին Սարկաւագ կը ձեռնադրուի 7 ընկեր-մերով՝ Երանաշնորհ Տ. Եղիշէ Դուրեամ Պատրիարքէն, իսկ զնայարամի բաժինը լրացնելէ ետք ալ, եւ յիշեալ Պատրիարքի մահէն բիշ յետոյ, Քահանայ կը ձեռնադրուի Պատրիարքական Տեղապահ Տ. Մեսրոպ Սրբազնէն՝ 1930ի Յունիս 22ին, 8 ընկերներով:

Ամէկ ետք, մինչև 1937ի վերջերը՝ Երուսաղէմէն իր մեկնումը Ֆրանսա, Հայր Զգօծ կը դասաւանդէ Ժառանձաւորաց եւ Ս. Թարգմանչաց վարժարաններէն ներս, եւ ատեմ մը փոխ-Տեսուչը կ'ըլլայ առաջինին: Տ. Մորգոն Ա. Պատրիարք զիմք հովուութեամ կը դրկէ նախ Մարտէլ եւ ապա Միացեալ Նահանգներ, ուր Երկար ատեմ կը հովուէ Շիբակոյի Հայ համայնքը: 1953 - 56 կը գտնուի Միլանոյ իբրեւ Հովիւը Խոալահայ փոքրաբիւ գաղութին: Յետոյ կը Յշանակուի առաջնորդ Իրաքի Հայոց: 1956ի աշնան Երուսաղէմ է, Ս. Աբովյան տագնապի օրերուն: 1958ին կը ձեռնադրուի Եպիսկոպոս Ս. Էջմիածնի մէջ, ձեռամբ Տ. Վ. Վազգէն Ա. Կարողիկոսին եւ կը դառնայ Իրաքի Հայոց Առաջնորդի պատախանատու պաշտօն: Բայց Երկար չի կրնար մնալ հոն վերահաս բաղաքական Խլրտումներուն պատճառաւ: Կը վերադառնայ Միացեալ Նահանգներ, ուր կը մնայ մինչև իր վախճանը, համգտեամ տամ մը մէջ բնակելով:

Զգօծ Սրբազն անմասն չէ եղած նաեւ գրական տաղանդէ: Ունի յօդուածներ Սինմի եւ Ամերիկահայ մեր մամուլին մէջ: Հեղինակն է « Մէր եւ Ամուսնութիւն » անունով հատորի մը: Մտադրած էր, տասմանեակ մը առաջ, կրօնական եւ ազգայնաշունչ իր յօդուածները ամփոփել հատորի մը մէջ, բայց չկրցաւ նուանել իր այդ աղուոք Երազը:

Զգօծ Եպս.ը կը մեռմի խոր ծերութեամ մէջ, համեստ ու ծառայատք Միաբանի մը յիշատակը բողենով իր ետին:

Համբիստ իր բարի հոգւոյն:

Երուսաղեմ 29 Մարտ, 1991

Գեր.

Տ. Խաժակ Եպս. Պարսամեամ
Առաջնորդ Հիւսիսայիմ Ամերիկայի
Հայց. Եկեղեցւոյ Արևելեամ Թեմի
Նիւ-Եօրք.

Սիրելի Սրբազն,

Ամականակալ չէր մահուամ գոյծը Զգօն Սրբազնի: Մամօթ Էկմք Վերջին տարուալ ըմբացին իր կրած Փիզիբակամ հիւանդութեամց, եւ, հակառակ իր կամեցողութեամ եւ Ծերին ուժականութեամ՝ հետզիենու տկարացող իր մարմինի ցաւերուն:

Հայկակամ Եղեռնի որբերէն եւ Երուսաղեմի Սրբոց Յակոբեամց Վանքի հովանին յանձնուած տասմեակ մը պատամիներէն մէկն էր, որուն մէջ զօրացաւ՝ տեմչը ուսման, եւ հոգւնորակամի իր կոչումին հաւատարմօրէն ծառայելու վճռակամութիւնը:

Իր փոքրիկ մարմինին մէջէն մէծ խանդով կը շամար մասմակից դառնալ իմացական եւ հոգեւոր մէծ շարժումներու, իմացականութեամց, Քրիստոսի ընդհանուր Եկեղեցւոյ կոչումին եւ կեանքին հետ կապուած իրազործումներու: Եւ որքա՞ն կը ցանկար, որ իրեն այնքան հարազատ եւ իր ժողովուրդին փրկութեամ լաստը Ակատուող Հայաստամեայց Մայր Եկեղեցւոյ ծոցին մէջէն եւս մէծ հոգիներու բռիչը սկիզբ առներ, եւ առագաստները բացուէին հոգեւոր վերածնունդի մէծ հովերուն:

Ամձնապէս ծամօթ եմք իր արտայայտած ցամկութիւներուն: Եւ ասոմց լոյսին եւ ստուերին մէջէն միայն բացատրելի կը գտնեմք իրեն յատուկ բնաւորութեամ, Անխամձախմիրութեամ, Վատահութեամ, բժախմիրութեամ, Մինչեւ իսկ կասկածամտութեամ, ծայրային Խմայասիրութեամ եւ անձկալից մտահոգութեամց երբեմն տարօրինակ բռուղ Ակարազրի զիծերը:

Այս բոլորին բիւրեղացմող պատկերը կը գտնեմք իր իսկ ձեռքով եւ խստապահանջութեամբ պատրաստուած կտակին մէջ:

Իր ժողովուրդին, իր Եկեղեցին եւ իր հոգեւոր կոչումին խորունկ սէրէն թելայրուած ուղեցոյց մըն է այդ կտակը, որուն իրազործումին համար չը վարանցաւ ամենէն խմայասէր ամձը Ակատուներու: Եւ հետեւաքար փափաքեցաւ իր Յիւրակամ խմայուրիները ի սպաս դնել իր տեսիներու իրազործման, որպէս զի պատրաստուին Աւետարանի պատզամները ուսուցածող բարոզիչներ, իրատարակուին արժէքաւոր եւ հոգեշնուն աշխատասիրութիւններ, Հայ Եկեղեցւոյ կրօնակամ եւ վանակամ հաստատութեամց մէջ կազմակերպուին մասմագէտներու դասախոսութեամց համազումարմներ, եւ մրցանակներ կազմակերպուին հայ հոգեւորականները մղելու հոգեւոր, իմացակամ, դաստիարակչակամ բարձրագոյն եւ ազնուագոյն ձգտումներուն:

Փոքրիկ մարմիմիմ մէջ փոքրորկող այս մեծ հովերմ էիմ որ հոգեռամդմ եւ աշխոյժ պահեցիմ միտքը եւ հոգիմ եղենմի մահաստամէմ ազատազրուած, եւ Քրիստոսի ծառայ, Հայաստամեայց Եկեղեցւոյ սպասաւոր, հոգեւոր հովիւ, դաստիարակ, եւ մամուկ-Աթրում եւ տարեցմերում հետ սրտամօտիկ եւ զորովալից ապրած, եւ այս աշխարհէմ իբրև "Մշակ առամց ամօբոյ" մեկնող հայ հոգեւորակամիմ, Գեր. Տ. Զգոմ նպս. Տեր Յակոբեամիմ:

Իր օժեալ աչիմ կը մօտեմամբ, վերջիմ ամզամ կրկնելով.- "Յիշեսցէ Տեր զամե-
այմ պատարազս քո, եւ զուխտս քո ընդումելի արասց":

Սիրոյ Ողջումիւ,

Թորգոմ Արք. Մամուկեամ
Պատրիարք Երուսաղէմի

